

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції
тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях
та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних
меншин і міжнаціональних відносин

08 квітня 2022 року

Веде засідання голова Комітету ЛУБІНЕЦЬ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З приводу присутності. У нас присутні:

Бойко Юрій Анатолійович. Доброго дня.

Мустафа Джемільєв. Доброго дня.

Руслан Олександрович Горбенко. Доброго дня.

Касай Костянтин Іванович. Вітаю.

Копиленко Олександр Любимович. Вітаю.

Олексій Олександрович Кузнєцов. Вітаю.

Я присутній.

ГОРБЕНКО Р.О. Вітаю, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня.

Вадим Владиславович Новинський. Поки не бачу.

Медведчук. Немає.

Рабінович. Немає.

Тарасенко Тарас Петрович. Вітаю.

ТАРАСЕНКО Т.П. Є. Вітаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ткаченко Максим Миколайович. Радий бачити.

Рустем Енверович Умеров.

УМСРОВ Р.Е. Доброго дня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О, ми вас чуємо, но не бачимо, Рустеме Енверовичу.
Доброго дня.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз. Немає.

Неллі Іллівна. Радий бачити.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Навзаєм.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у нас з 15 членів комітету присутні 11. У нас є кворум. Засідання оголошую відкритим.

Колеги, вам заздалегідь було надіслано проект порядку денного. Сьогодні планується розглянути одне питання з ведення нашого комітету та чотири законопроекти, де ми не є головними, шосте питання про заяву комітету, ну і традиційно розділ "Різне".

Чи будуть зауваження, доповнення, пропозиції до порядку денного? Якщо немає, ставлю на голосування пропозицію затвердити порядок денний. Прошу голосувати.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Олександрович Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Любимович Копиленко. Побачив руку "за".

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую "за", шановні колеги.

Новинський Вадим Владиславович. Немає.

Медведчук. Немає.

Рабінович. Немає.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рустем Енверович Умеров.

УМЄРОВ Р.Е. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз відсутній.

Пані Неллі.

ЯКОВЛЄВА Н.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Рішення прийнято одногосно. Переходимо до розгляду першого законопроекту.

Шановні колеги, на ваш розгляд вноситься законопроект реєстраційний номер 7244 про правовий статус осіб зниклих безвісти.

Шановні колеги, щоб не витратити багато часу, я думаю, що всі ми розуміємо, що в умовах війни з Російською Федерацією у нас по-новому повинна запрацювати система пошуку зниклих безвісти. На жаль, діюча система не працює, комісія фактично не збирається. Тому, я вважаю, абсолютно слушною пропозицію від Кабміну. Пропоную тих народних депутатів, які мають застереження, висловитись. Я пропоную, щоб цей законопроект, було сьогодні в нас прийнято рішення за основу і в цілому, його доопрацювали наш секретаріат разом з Головним науково-експертним управлінням. Можу сказати, що там є зауваження, які ми враховуємо і, в принципі, регламент дозволяє нам сьогодні прийняти таке рішення, щоб максимально швидко затвердити цей законопроект в українському парламенті. Чи будуть інші пропозиції, застереження, шановні народні депутати? Якщо немає, то я зачитаю пропозицію від нашого комітету і буду ставити її на голосування.

Пропоную рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про правовий статус осіб, зниклих безвісти" (реєстраційний номер 7244), поданий Кабінетом Міністрів України, включити до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету.

Доручити Комітету Верховної Ради України з питань прав людини (повна назва нашого комітету) при підготовці відповідного тексту на підпис Голови Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним

управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України доповідачем з цього питання визначити голову комітету Лубінця.

Ну, це традиційне рішення нашого комітету. Хоча, як ви бачите, ми зараз приймаємо без обговорень. Дякую.

Чи будуть інші пропозиції до нашого рішення? Якщо не будуть, ставлю цю пропозицію на голосування. Прошу голосувати.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Мустафа Джемільєв. Поки немає.
Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Голосую "за" потрібний закон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Любимович Копиленко. Дякую. Бачимо вашу руку.
Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую "за", шановні колеги.

Тарас Петрович Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Мустафа Джемільєв, проголосуйте, будь ласка.

ДЖЕМІЛЄВ М. У меня был оборванный интернет. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рустем Енверович Умеров.

УМЕРОВ Р.Е. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Неллі.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до другого питання нашого порядку денного.

Шановні колеги, ці законопроекти, які ми зараз будемо розглядати, ми не є головними.

Наступний законопроект реєстраційний номер 7245. Головний комітет, з розгляду цього законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності.

Знову ж таки пропозиція, щоб не витратити багато часу, у нас по ГНЕУ єдине, що я хотів сказати, висловлює, що законопроект суто технічного характеру, в принципі, якихось принципових зауважень щодо його змісту в ГНЕУ немає.

Єдине, що я хотів би зауважити, що з метою належної реалізації норм законопроекту для досягнення поставлених ним цілей необхідно також внести зміни до відповідних статей КУпАП в частині визначення суб'єкта, який розглядатиме відповідні справи, передбачені статтею 188 прим. 51, оскільки Уповноважений наділений виключно повноваженнями зі складання протоколів про адміністративні правопорушення, а не з їх розгляду. Пропоную, щоб це було враховано в нашому висновку, який ми надішлемо до головного комітету.

Інших зауважень немає. Тому, якщо не буде заперечень з боку народних депутатів, я пропоную звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення (реєстраційний номер 7245), поданий Кабінетом Міністрів України, за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому.

Чи будуть інші пропозиції, шановні народні депутати? Якщо не будуть, ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костянтин Іванови Касай.

КАСАЙ К.І. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Любимович Копиленко.

КОПИЛЕНКО О.Л. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую "за", шановні колеги.
Тарас Петрович Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Я "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рустем Енверович Умеров.

УМЄРОВ Р.Е. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Неллі Яковлева.

ЯКОВЛЄВА Н.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до третього питання. На ваш розгляд виноситься проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реінтеграції та відновлення прав дитини (реєстраційний номер 7231), поданий народним депутатом України Третьяковою та іншими народними депутатами.

У нас з членів нашого комітету є співавтор даної законодавчої ініціативи, це Тарас Петрович Тарасенко. Будь ласка, Тарас Петрович, вам декілька слів для представлення даної законодавчої ініціативи.

ТАРАСЕНКО Т.П. Колеги, я всіх вітаю, радий всіх бачити сьогодні. Я бажаю всім мирного неба над головою і нам перемоги.

Але, на жаль, діти в Україні продовжують страждати, і нам потрібно фіксувати це все, для цього нам потрібно створити відповідний реєстр. Фактично цей законопроект про відповідні... формування реєстру, який буде допомагати нам потім фіксувати постраждалих дітей і щоб держава про них піклувалася. Тому я прошу підтримати його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас ГНЕУ є висновок, є там зауваження, пропозиції, однак узагальнюючих рекомендацій немає. В принципі, знову ж таки моя точка зору... У нас просить слово Людмила Леонтіївна. Будь ласка.

ДЕНІСОВА Л.Л. Доброго дня, шановні колеги! Дуже вам вдячна за те, що ви всі тут зібралися в доброму настрої і в переможному настрої. Ми, безумовно, підтримуємо даний законопроект 7231. Але він потребує доопрацювання в частині нормативних визначень, тобто закріплення єдиної термінології, тому що ми багато відступає від того, потім будемо з'ясовувати, хто ж ця дитина. Тобто потрібно тут попрацювати. Потім вбачається суттєве

звуження напрямів проведення державної політики, і тут потрібно допрацювати.

Я думаю, що можливо його прийняти, але все ж таки доопрацювати. І автори законопроекту можуть долучити нас, наш напрямок. Ми всі працюємо, ми всі 24/7 і допоможемо реалізувати ту мету, яка визначена в цьому законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмила Леонтіївна. Наскільки я зрозумів, пропозиція, щоб ми прийняли своє рішення, щоб була... за наслідками розгляду прийняти тільки в першому читанні.

Тарас Петрович, як вам така пропозиція?

ТАРАСЕНКО Т.П. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Супер, дякую.

Наскільки я зрозумів, Юрій Анатолійович Бойко теж зразу показав, що він підтримує ці пропозиції.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, шановні колеги, я вже врахував голос Юрія Анатолійовича. Прошу всіх решту проголосувати.

Руслан Олександрович Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мустафа Джемільєв.

Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Підтримую.

ДЖЕМІЛЄВ М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Мустафа, врахував. Костянтин Іванович, врахував, було "за".

Олександр Любимович Копиленко.

КОПИЛЕНКО О.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую "за", шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Петрович Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рустем Енверович Умеров.

УМЄРОВ Р.Е. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Неллі Яковлева.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги, рішення прийнято одногосно.

Переходимо до четвертого питання. На ваш розгляд виноситься проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів стосовно громадян України, які перебувають у громадянстві держави, що здійснює збройну агресію проти України (реєстровий номер 7222), поданий народними депутатами України Кузьмініх та Мазурашу.

Головним комітетом з підготовки даного законопроекту є Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Чи є у нас присутні народні депутати, автори даної законодавчої ініціативи?

КУЗЬМІНИХ С.В. Так. Доброго дня! Народний депутат Кузьмініх Сергій присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Сергій, вам слово для представлення.

КУЗЬМІНИХ С.В. Доброго дня, шановний головуючий! Дякую, шановні колеги, дякую за увагу. Я не буду вас сильно затримувати.

Коротенько суть цього законопроекту. Його полягає суть, що ті громадяни України, які мають громадянство чи тих країн, чи підданство, які скоюють збройну агресію проти нашої країни, повинні... і мають статус физлиц, повинні ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. У пана Сергія, напевно, щось з інтернетом.

КУЗЬМІНИХ С.В. Алло, алло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, у вас була пауза, щось з інтернетом, напевно.

КУЗЬМІНИХ С.В. Так.

Почну, суть цього законопроекту. Ті громадяни України, які мають ще чи подвійне громадянство, чи підданство тих країн, які скоюють збройну агресію проти нашої держави, що відбувається зараз, повинні підпадати під інший перелік санкцій, які визначені РНБО, і бути позбавлені громадянства України. Тому що потрібно обирати, чи, ну, чи ми громадяни країни, які захищаємо Україну, чи агресора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є у нас представники Державної міграційної служби України? Їх запрошували на засідання нашого комітету. Немає.

Людмила Леонтіївна, яка позиція омбудсмена, будь ласка?

ДЕНІСОВА Л.Л. Шановні колеги, ви знаєте, загалом підтримуючи ідею, щоб тих, хто має громадянство Російської Федерації, яка зараз воює проти України, позбавляти громадянства України. Але нам треба врахувати, що напередодні цих військових дій зараз продовжується примусове надання громадянства Російської Федерації нашим громадянам, які мешкають на окупованих територіях. То ми всі знаємо, що 700 тисяч було паспортів видано, це Донецька, Луганська області, яка була примусована, і понад 2 мільйони, це паспорти, які були видані нашим громадянам, які мешкають на території тимчасово окупованого Криму. Тому тут треба врахувати обов'язково цю ситуацію.

А так в цілому, так, б'ємо ворога не тільки зброєю, а і іншими намірами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дивіться, пане Сергію і шановні народні депутати члени нашого комітету, у нас є зауваження секретаріату, який опрацьовував дану законодавчу ініціативу. Які є зауваження?

Перше. Внесення змін до статті 17 вбачається недоречним, оскільки саме у цій статті визначаються загальні підстави припинення громадянства України, а саме громадянство України припиняється або внаслідок виходу з громадянства, або внаслідок втрати громадянства. Третє – за підставами, передбаченими міжнародними договорами України.

Натомість підстави для втрати громадянства України конкретизовані у статті 19 цього закону.

Так, відповідно до пункту 1 частини першої статті 19 цього законопроекту підставами для втрати громадянства України, зокрема, є добровільне набуття громадянином України громадянства іншої держави, якщо на момент такого набуття він досяг повноліття.

Добровільним набуттям громадянства іншої держави вважаються всі випадки, коли громадянин України для набуття громадянства іншої держави повинен був звертатися із заявою чи клопотанням про таке набуття відповідно до порядку, встановленого національним законодавством держави, громадянство якої набуто.

Згідно з частиною третьою статті 19 закону датою припинення громадянства України у випадках, передбачених цією статтею, є дата видання відповідного указу Президента України. Тобто чинною редакцією статті 19 закону поглинаються випадки щодо можливої втрати громадянства України внаслідок набуття громадянином України громадянства/підданства держави, яка здійснює збройну агресію проти України.

Я хотів, щоб автор це знав. З урахуванням, що ми почули, пропозиція: ми можемо виходити на рішення, що рекомендувати профільному комітету прийняти цей законопроект в першому читанні.

КУЗЬМІНИХ С.В. Дякую.

Ну, саме цей закон і стосується зміни 17 статті, що внести зміни з приводу лишення громадянства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. В тому плані, що сьогодні, ну, з урахуванням, що в умовах війни достатньо багато авторів народних депутатів просять, щоб комітети приймали рішення за основу і в цілому, як ви почули, є зауваження і Офіс омбудсмена про це сказав. В першому читанні риймаємо, там далі допрацьовуєте ці зауваження, і виходимо на прийняття позитивного рішення.

Якщо не буде інших пропозицій, шановні народні депутати, то буду ставити на голосування. Пропозиція звернутись до головного Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України цей законопроект за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу, в тому числі з урахуванням зауважень комітету. І зауваження нашого комітету теж відобразити в висновку, який буде надісланий до головного комітету.

Якщо інших пропозицій не буде, ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Олександрович Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Почули.

Пане Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Любимович Копиленко.

КОПИЛЕНКО О.Л. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую "за", шановні колеги.
Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рустем Енверович Умеров.

УМЄРОВ Р.Е. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Неллі Яковлева.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до наступного питання. На ваш розгляд вноситься проект Закону України про внесення змін до статті 170 Податкового кодексу України щодо збільшення розміру та інших питань, пов'язаних з наданням благодійної допомоги, яка не оподатковується, населенню, постраждалому від збройної агресії Російської Федерації (реєстраційний номер 7177), внесений народними депутатами України Остапенком, Гривком, Павлішем.

Чи присутні у нас народні депутати автори даної законодавчої ініціативи? Немає.

Шановні колеги, тоді я коротко про нього скажу. Головний комітет – це Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики. Ми запрошували пана Остапенка, щоб він представив, його немає. Коротко так, що пропонується внести зміни до низки підпунктів: 2, 3, 7 статті 170 Розділу IV Податкового кодексу України, якими, зокрема, передбачається врегулювати на законодавчому рівні збільшення розміру з 3 тисячі 470 до 34 тисяч 700 надання благодійної допомоги населенню, постраждалому від збройної агресії від Російської Федерації, яка не оподатковується.

Не включати до оподаткування доходу цільову або нецільову благодійну допомогу, що надається платнику податку, який постраждав внаслідок збройної агресії Російської Федерації. Не включати до оподаткування доходу суми нецільової благодійної допомоги, у тому числі матеріальної, що надається резидентами – юридичними або фізичними особами на користь платника податку сукупно у розмірі 34 тисячі 700 в період правового режиму воєнного стану. Це дуже головне. І протягом 12 місяців після його припинення або скасування. Війна закінчується і ще на рік продовжується цей правовий статус.

Перш за все, я від себе скажу, що, на мою думку, законопроект актуальний, заслуговує на підтримку. У нас, як ви знаєте, на територіях

багатьох областей, це не тільки Донецька область, в якій я зараз знаходжуся, це і Луганська, і Харківська, і Київська, і Черкаська, і Сумська, напевно, і Херсонська, і Миколаївська, всюди, де відбувалися і відбуваються військові дії, ви бачили, які наслідки залишаються після російських військ, тобто зруйновано абсолютно все. Тому я вважаю, що цей законопроект заслуговує на підтримку.

Прошу народних депутатів висловитися. Якщо не будуть, хто проти, то будемо виходити на прийняття рішення. Будь ласка, чи є бажані? Якщо бажаних немає.

Пане Мустафа Джемільєв, ви увімкнули мікрофон. Все. Да, да, дякую.

Шановні колеги, якщо ніхто не виступає проти, розумію, що тоді ви підтримуєте, то буду ставити на голосування пропозицію звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики. Висновок з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до статті 170 Податкового кодексу України щодо збільшення розміру та інших питань, пов'язаних із наданням благодійної допомоги, яка не оподатковується, населенню, постраждалому від збройної агресії Російської Федерації (реєстраційний номер 7177) за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу з врахуванням зауважень комітету.

Можливо, можемо, якщо ніхто не буде проти, можемо пропонувати за основу і в цілому. Можливо, головний комітет через процедуру внесення своїх зауважень зразу вийде на таке рішення. Не будете проти, шановні народні депутати? То якщо ні, пропоную тоді за основу і в цілому з врахуванням зауважень нашого комітету.

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

Юрій Анатолійович Бойко.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Олександрович Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Любимович.

КОПИЛЕНКО О.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую "за", шановні колеги.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ткаченко Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рустем Енверович Умеров.

УМСРОВ Р.Е. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Неллі Яковлева.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Я теж – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Переходимо до розділу "Інші питання".

Шановні колеги, вам було надано проект заяви комітету щодо виключення Росії з Ради безпеки ООН, яке пропонується схвалити.

Я пропоную це прийняти. Як ви знаєте, вчора Російську Федерацію було вже виключено з Комітету по правам людини ООН. Це був перший крок. Але я впевнений, що наш комітет може стати першим комітетом, який офіційно звернеться до Генеральної асамблеї ООН розпочати процедуру виключення Російської Федерації з Ради безпеки ООН.

Пане Мустафа Джемільєв, будь ласка.

ДЖЕМІЛЄВ М. Дякую.

Я вважаю, що заява є дуже вірною, справедливою... обґрунтовує. Але, як відомо, не існує процедури виключення з Ради безпеки її постійних членів, які мають право вето. Яка нами в цьому випадку пропонується процедура?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Знаєте, ми розуміємо, це політичне питання зараз. Юридично, дійсно немає такого юридичного механізму щодо виключення.

Але чому виникла така ініціатива? Ми хочемо, щоб почали на рівні ООН обговорювати це питання. Зрозуміло, що якщо ніхто не звертається, то всі сидять і кажуть, та ми ж нічого не можемо зробити з Російською Федерацією. Але якщо від нашого комітету, який займається профільно захистом прав людини в Україні, які ми всі побачили наслідки, і Буча, і

Ірпінь, і Маріуполь, і Волноваха, я можу перелічувати всі випадки катувань, знищення, згвалтувань, вбивств мирного населення, то це перший політичний крок, який, на мій погляд, ну, принаймні змусить почати обговорювати. Можливо, тоді з урахуванням тих юридичних механізмів, які існують в Організації Об'єднаних Націй, вони можуть рішенням Генеральної асамблеї підіймати це питання, вносити зміни в свої положення чи не вносити. Але принаймні ми повинні робити ось такі десь нестандартні кроки, ми це розуміємо і я це розумію.

Я тому і хотів винести це саме не розгляд нашого комітету, щоб ми це обговорили, так, я перед вами всіма напряду сказав, що це політичний крок. Але цей політичний крок, на мій погляд, ми повинні починати робити. Тому ось така була ініціатива.

ДЖЕМІЛЄВ М. Згоден.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у мене є пропозиція, якщо буде більшість нашого комітету або всі за таку заяву, я пропоную все ж таки, я даю доручення комітету, що до кінця сьогоднішнього робочого дня, щоб був час, якщо виникнуть пропозиції, доповнення до тексту, який був вам надісланий, будь ласка, надсилайте. Тільки після того, як там, чи можемо ми це врахувати, приймемо рішення, чи не можемо, якщо будуть абсолютно слухні зауваження, то завтра буду підписувати такий текст.

Якщо погоджуєтесь з такою пропозицією, я тоді оставлю на голосування підтримати зазначену заяву. Прошу голосувати.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр Любимович.

КОПИЛЕНКО О.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую "за", шановні колеги.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Пропоную підписати вам його сьогодні. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Миколайович Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рустем Енверович Умерєв.

УМСРОВ Р.Е. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Неллі Яковлева.

ЯКОВЛЄВА Н.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за підтримку, за розуміння, шановні колеги.

Переходимо до питання "Різне". Шановні колеги, я хочу зразу поінформувати вас і пропоную долучитися. Ми знову ж таки, ми шукаємо нові можливості в умовах військового часу для того, щоб все більше і більше парламентів світу доходили до того, що вони повинні теж реагувати на ту ситуацію, яка у нас в країні.

Тому є пропозиція 13 квітня о 15 годині за київським часом провести онлайн зустріч між членами Комітету з прав людини Палати депутатів італійського парламенту та членами нашого комітету.

Це в нас перша така ініціатива, ми подивимося, як вона відбудеться. За можливістю, якщо буде кворум, то, можливо, ми проведемо не просто зустріч, а засідання спільне між двома комітетами, приймемо якесь рішення спільне. Наприклад, те, що ми будемо просити там, звертаючись до наших колег з італійського парламенту, це, наприклад, як одна з пропозицій, які ми зараз напрацьовуємо, підтримати рішення, яке вже підтримали парламенти Латвії та Польщі, це рішення італійського парламенту щодо закриття неба над Україною. Це перше, скажімо так, для нас такий перший досвід. Подивимося, як реагують народні депутати профільного комітету з італійського парламенту, потім я буду намагатися зв'язатися з керівниками таких же самих комітетів парламентів Європейського Союзу, в першу чергу Європейського Союзу, крім цього, Канади та Сполучених Штатів. Якщо вони будуть знаходити таку можливість, час, то теж я заздалегідь, принаймні за декілька днів, буду звертатися до вас за можливістю, щоб ми всі проводили

саме засідання комітету. Думаю, що це такий непоганий теж політичний крок, де ми можемо теж на своєму місці як народні депутати вносити свою частку в нашу спільну перемогу.

Знову ж таки, звертаюсь до вас з тим, щоб був час завтра-післязавтра теж напрацюйте, на ваш погляд, які питання ми повинні з ними піднімати, яке рішення ми будемо просити їх підтримувати. Це перша інформація.

І друга інформація, яку хотів би вам надати, це... Я зараз в Донецькій області. Дивлюся, як відбувається евакуація місцевого населення з території Донецької області. Хотів би, користуючись нагодою, подякувати всіх, хто цим займається. Але, зі свого боку, ми всі – народні депутати, у нас є свої команди, свій авторитет, у тому числі на цих територіях. Я прошу всіх народних депутатів звернутися, можливо, через свої соціальні мережі, через свої команди (наше засідання транслюється вживу, записується, ми теж це оприлюднимо), щоб ми попросили, звернулися до місцевого населення, щоб вони виїжджали, використовували евакуаційні потяги, виїжджали своїм автотранспортом, своїми автобусами. Бо, повірте, я це бачив на прикладі Волновахи, Маріуполю, коли люди десь не думали, що буде такого розміру війна.

Зрозуміло, що у них тут все життя, вони сидять в своїх приміщеннях, в своїх квартирах, будинках, які вони будували не одне десятиліття, і зрозуміло, що їм важко прийняти це рішення. Але, повірте, це треба зробити. Бо інакше наслідки будуть, не дай Боже, ще гірші. Тому в першу чергу таку інформацію хотів вам надати і звернутися з такою пропозицією, щоб люди у тому числі від нас як народних депутатів чули ці пропозиції, їх сприймали і евакуйовувалися з території Донецької і Луганської областей.

Да, будь ласка, Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Дмитро, я цілком підтримую. Але тоді більш чітку інформацію по евакуаційних поїздах, тому що вчора було там повідомлення, що вчора розбомбили ж/д-колії. Є якась інформація?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, з приводу всієї інформації ми можемо просто звертатися і казати, що офіційну інформацію ви можете побачити на сайтах обласних військово-цивільних адміністрацій, бо саме вони за це відповідають.

Дійсно, вчора було два евакуаційних потяги з території Донецької області, були, на мій погляд, абсолютно свідомо зруйновані залізничні колії саме для того, щоб не відбувалась евакуація. На мій погляд, Російська Федерація і керівництво робить все, щоб ми не змогли вивести, евакуювати саме цивільне населення.

Хочу вам повідомити, що вночі всі колії були відновлені і два потяги продовжили свій рух. Сьогодні вночі на території саме Покровська теж був обстріл і теж намагання зруйнувати саме залізничну колію. Не готовий зараз сказати, можливо, вже на сайті Донецької обласної військово-цивільної адміністрації є інформація чи відновили, чи не відновили. Я зранку спілкувався з мером Покровська, всі займаються, всі на місцях, ніхто з керівництва області, місцевого самоврядування не полишив свої населені пункти, всі на місцях, всі працюють.

Будь ласка, пане Мустафа. Мікрофон, увімкніть, будь ласка, мікрофон. Ми вас не чуємо.

ДЖЕМІЛЄВ М. Дмитро, повторіть, будь ласка, дату і час проведення онлайн засідання з італійським парламентом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 13 квітня о 15 годині за київським часом.

ДЖЕМІЛЄВ М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

УМСРОВ Р.Е. Пане голово, доброго дня. Чи можу пропозицію теж спитати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, пане Рустем.

УМСРОВ Р.Е. Ми з вами вчора спілкувалися по питанню розслідування військових злочинів проти людства. Чи ми можемо на базі нашого комітету зробити або робочу групу, або ви дасте доручення секретаріату зібрати таку нібито координацію роботи всіх держустанов по цим питанням зробити, щоб у нас була зроблена якась загальна методологія зі збору та фіксації злочинів? І потім, може, там обмінятися інформацією або зробити на постійному, на базі нашого комітету або зустріч раз на місяць в онлайн режимі для цього. Тому що це питання таке зараз дуже чутливе. Це як пропозиція з вами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Рустем.

Я вважаю, що це абсолютно слухна пропозиція. Про що йдеться мова, шановні колеги, про те, що на базі нашого комітету є пропозиція саме узагальнювати наслідки агресії з боку Російської Федерації, а саме фіксація кількості загиблих, закатованих, дітей, тобто все те. Після того, як вчора виникла ця пропозиція саме у нашого колеги пана Рустема, я зв'язався з міністром юстиції, який мені повідомив, що дійсно в цьому є потреба. Бо якогось загального центру, який би займався саме збором, напевно, окрім Офісу омбудсмена, немає. На рівні ...*(Не чути)* Генеральна прокуратура займається сама, Офіс Уповноваженої нашої шановної Людмили Леонтіївни займається, напевно збирає всю цю інформацію, якось узагальнює, але зробити це ще в комунікації з нашим комітетом вважаю абсолютно слухним.

Будь ласка, Людмила Леонтіївна.

ДЕНІСОВА Л.Л. Дякую, шановний Дмитро Валерійович. Я хочу просто повідомити зараз народних депутатам дуже коротко, що ми робимо з цього приводу.

Коли все почалося 24 лютого, на жаль, ця страшна така війна, 26-го ми провели навчання ПРООН, як робити саме фіксацію військових злочинів. У нас є регламент, що є військовим злочином, тобто ми вже вивчили всі Женевські конвенції, все-все, не буду перелічувати. І кожен день ми фіксуємо ці злочини і двічі на день інформаційними довідками надсилаємо інформаційну довідку щодо гуманітарної ситуації в нашій країні, де чітко фіксуємо злочин, факт, опис, і потім що порушено, яка норма якої Женевської конвенції, або протоколу, або статуту, і надсилаємо це, починаючи від Верховного комісара пані Бачелет, з якою зараз я тільки перед комітетом, чому трошки й затрималася, мала годинну розмову, і ми з нею знову звірили часи... годинники наші, як ми це робимо.

Потім ми передаємо всю цю інформацію двом групам, які створені. Перша група, яка створена згідно з резолюцією ООН 4 березня, ці три експерти, з яких одна це Уповноважена з Боснії і Герцеговини Ясмінка Джумхур, яка моя дуже велика подружка, ми з нею у вівторок зустрічаємося. Потім ще ми передаємо експертній групі, яка створена ОБСЄ, і я безпосередньо мала змогу виступити на ОБСЄ в ...*(Не чути)*, це на минулому тижні, офлайн. Ми їм теж передаємо всі документи, вже передали, які були нами зафіксовані з 24 лютого по 29 березня, зараз ми передаємо. Вони роблять свою доповідь на 12 квітня, вже ОБСЄ.

Але те, що потрібно об'єднати зусилля, це супер. Тобто зараз ми колотимося якимось самі. В нас є всі ці злочини, які ми зафіксували, є підтвердження, і все це англійською мовою викладене. Це перше.

Друге. У нас цілодобово працює телефонна гаряча лінія, 32 оператора в нас сидить, і в нас вже зафіксовані злочини, які по зниклих без вісті. Це теж там вже понад 15 тисяч осіб, у нас є всі ці дані.

І друге, в нас є група психологів, експертів, які з 1 квітня надають таку допомогу, вони теж фіксують її, і ми теж будемо її потім використовувати як військовий злочин.

Зараз ми створили вже чат-бот Stop Russian aggression, і туди вносимо цю інформацію, і кожна людина може внести, за технічної підтримки Європейського парламенту. Тому якщо ви це будете робити і об'єднувати зусилля в тому числі інших, хто це робить, це буде супер. Це все буде, безумовно, до нашої перемоги. Ми готові всі ці наші можливості і всю цю фіксацію вже передати вам. Але це потрібно знати, що це величезна купа вже зафіксованих, і ми зараз думаємо, що нам передає Європарламент окремий сервас, де ми будемо накопичення все це робити, щоб потім передати відповідним органам: Міжнародному суду ООН, Міжнародному кримінальному суду і, дай боже, буде створений спеціальний трибунал по типу Нюрнберга або Югославського, або Руандського для того, щоб вони все це... у них була можливість додати до їх доказів теж.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Супер. Дуже вам дякую.

Шановні колеги, ми тільки що... ми розмовляємо про злочини Російської Федерації. Буквально зараз, 30 хвилин тому, Російська Федерація здійснила обстріл касетним "Іскандером" по залізничному вокзалу Краматорська, де якраз відбувалася евакуація. На даний час приблизна кількість загиблих близько 30, поранених більше 100 людей. Це вкотре показує, що Російська Федерація просто нелюди якісь.

Да, Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Я хотів сказати про те, що, в принципі, говорила Уповноважена з прав людини, і підтримую ідею організації такої роботи на базі нашого комітету. Але, враховуючи те, що, на жаль, фактично воєнні злочини у нас відбуваються щодня, нам потрібно таку роботу не раз в місяць

проводити, а хоча б раз в тиждень, щоб у нас почалася організаційна робота працювати.

Крім того, дійсно, нам потрібно об'єднувати всі, скажемо так, джерела надходження даної інформації, тому що Дія зараз збирає, як сказала Людмила Денісова, чат-бот уже створений, багато кол-центрів працює, окремо Національна поліція збирає, окремо Генеральна прокуратура. Тому, дійсно, в нашій ситуації я однозначно підтримую, що нам потрібно узагальнювати фактично цей процес, але для цього нам потрібно залучати відповідно, я думаю, додатково спеціалістів, можливо, або ІТ, або юристів також залучати для того, щоб цю роботу організувати. Тому що з таким об'ємом інформації силами власного комітету, секретаріату ми не справимося. Тому над цим потрібно подумати. Зараз багато юристів фактично без роботи, але вони готові працювати. Багато айтишників, які також готові працювати для того, щоб зробити єдиний механізм. Тому можливо це почати організовувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В мене є зразу пропозиція. Я би...

Будь ласка, Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Я потім коротко, бо я по іншій темі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене тоді пропозиція. Якщо є бажаючі з числа членів нашого комітету, можливо, Тарас Петрович, ви, я не знаю, я впевнений, що зараз всі з нас, члени нашого комітету, кожного дня займаються там своєю роботою, якщо будуть бажаючі саме очолити цей процес постійно діючий на базі нашого комітету, щоб він працював кожного дня, щоб офіційно тоді ми зараз прийняли рішення без голосування створити таку робочу групу, щоб її очолив хтось із членів нашого комітету із, умовно кажучи, там з завтрашнього дня почав задіювати там секретаріат,

налагоджувати ці технічні моменти з іншими органами, щоб максимально швидко ця інформація там накопичувалася...

Тарас Петрович, можливо, ви очолите цю групу.

ТАРАСЕНКО Т.П. Я готовий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, тоді я, з вашого дозволу, сьогодні там підпишу офіційний лист, який ми будемо надсилати на всі відповідні органи, що така робоча група у нас створена, її очолив народний депутат Тарасенко Тарас Петрович, в контакти, і вони почали з нами робити роботу ще в цьому напрямку.

Да, будь ласка.

ГОРБЕНКО Р.О. Пане головуєчий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, зараз.

Костянтин Іванович піднімав руку і потім ви, Руслан Олександрович.

Костянтин Іванович.

ГОРБЕНКО Р.О. Пане головуєчий, з вашого дозволу...

КАСАЙ К.І. Руслан, кажи.

ГОРБЕНКО Р.О. З дозволу Костянтина Івановича. Я підтримую, що цю групу очолить Тарас Петрович, та є пропозиція, щоб ми обговорювали на парламентському рівні не тільки питання там закриття неба, а також якщо ми звертаємося до Організації Об'єднаних Націй, то і вирішувати на парламентському рівні підтримку тих країн, з ким ми будемо спілкуватися по

тим питанням щодо і виключення країни-агресора зі всіх комітетів, і взагалі з цієї організації.

А також можемо обговорювати і центри надання підтримки нашим ВПО, які вимушено покинули нашу країну, і особливо в країнах Європи вони зараз опинилися тимчасово, щоб створити ті умови нормального життя і починати процес повернення цих переселенців.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Шановні колеги, я тому, коли вам повідомляв про те, що у нас буде перша така зустріч з відповідним комітетом італійського парламенту, запропонував, щоб ви протягом там декількох днів напрацювали ті питання, які, на ваш погляд, ми могли з ними підняти.

Безумовно, ми можемо в рамках своїх предметів відання піднімати абсолютно всі питання, що стосуються захисту прав наших громадян України. Дякую.

Будь ласка, Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Дякую, Дмитро Валерійович.

Колеги, хочу проінформувати, що робота тієї комісії, яку я очолюю, що стосується дотримання прав людини в місцях несвободи, на сьогоднішній день ми працюємо, працюють мої помічники. І хочу подякувати Людмилі Леонтіївні, її представники теж працюють. Проблем дуже багато.

Я дуже хочу попросити комітет, коли ми підготуємо звіт, щоб ми зробили звернення, конкретне звернення на міністра, тому що те, що відбувається в Кропивницькому СІЗО при переміщенні засуджених, це просто жах. Те саме...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щось, напевно, перервалося з інтернетом.

Да, будь ласка, Людмила Леонтіївна.

ДЕНІСОВА Л.Л. Шановні колеги, є ще одне питання дуже гостре, яке стоїть на сьогоднішній день на порядку денному. Я намагаюся зробити все можливе для того, щоб якимось об'єднати зусилля міжнародної спільноти, своїх колег-омбудсменів. Треба сказати, що дуже така потужна підтримка іде з їх боку, але тут без держави не вирішити. Про що ідеться мова? Ідеться мова про те, що окупант примусово депортує наших громадян в Російську Федерацію, потім показує ці всі яскраві фільми про те, що нібито вони там дуже всім задоволені, в тій Російській Федерації, і не треба їх повертати взагалі.

Зараз вивезли, вивезли примусово понад 615 тисяч осіб станом на 6 квітня. Вчора за добу, вдумайтесь, 16 тисяч перевезли, з них 2,5 тисячі дітей. Всього там уже біля 120 тисяч наших дітей. Тобто вони їх вивозять по всій Російській Федерації. У нас є свідчення, нам люди телефонують на гарячу лінію, мені особисто на мій телефон, є рідні, які телефонують, що вони втратили цих людей, потім ми розшукуємо. І вже сама я звернулась до Москалькової омбудсменки, щоб надали список.

Нам потрібно зробити... да, на міжнародному рівні омбудсмани погодились створити таку робочу групу, щоби напрацювати якийсь гуманітарний коридор. Але це не спрацює, ми ж розуміємо, да. Що ми за власними гуманітарними коридорами вивезли тільки на нашу частину України, яка контролюється, 260 тисяч. А туди вони вивезли майже понад 600 тисяч. Нам потрібно на кожній площадці піднімати питання, що Росія порушує Женевську конвенцію щодо поведінки з цивільним населенням, примусово депортує їх. Там же цілий механізм налаштовує, щоб цих дітей, яких вони вивезли з будинків-інтернатів, які або сироти, або діти, позбавлені батьківського піклування, вже іде механізм на усиновлення цих наших дітей. Тобто це геноцид українського народу, це підтвердження цього військового злочину проти українського народу. Але я говорю тільки про повернення. Шановні, а куди... ну, домовились повертати – куди будемо повертати?

Ви розумієте, треба скористатися досвідом Ізраїлю, як вони зробили Міністерство репатріації. У них є держдепартамент. Потрібно цілу програму. Ви правильно говорите, пане голово, про те, що потрібно опікуватися нашими громадянами, яких уже 4 мільйони 240 тисяч, які виїхали за межі нашої держави і зараз знаходяться там у різних державах. Це ж не вся цифра. Наприклад, у Польщі їх 6 мільйонів 100 тисяч. Але ми говоримо просто зараз про 2,5 мільйона, які туди побігли після 24 лютого. Так, обов'язково думати, як їх повернути. Але цих людей, які там примусово вивезені, як їх повернути і куди, їх домівки всі розбиті. Так, як ваша Волноваха, як Маріуполь, як всі інші там.

Тому давайте будемо думати, щоб на державному рівні був створений такий орган, який займався, яким розроблена програма репатріації, щоб були зацікавлені люди повернутися як із-за кордону, коли вони за власним бажанням виїхали, і самі ті, яких примусово вивезли в Омську, в Челябінську, в Пермську, у Володимирську і Сахалін.

Тому дуже вас прошу взяти під контроль, щоб саме це було зроблено. Саме вам це дуже буде добре, якщо ви будете опікуватися цим питанням. А я допоможу, я з Бачелет сьогодні це питання обговорила, вона буде виносити це питання на Раду прав людини ООН. Але нам потрібно вирішити, це наші громадяни.

Дякую дуже .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Людмила Леонтіївна. Абсолютно слухна пропозиція. Я думаю, що ми почнемо кроки, в тому числі і на цьому шляху будемо робити. Дуже вам дякую.

Шановні колеги, чи є у когось інформація, яку він хоче сказати, надати, оприлюднити?

Якщо немає, шановні колеги, я дякую всім за те, що прийняли участь в засіданні нашого комітету. Всім бажаю нам перемоги скорішої, всім нам

миру, здоров'я. Бережіть себе. І працюємо далі. Всіх був радий сьогодні побачити. Тримаймося.